
[2025-18-RE](#)

Causa 2025-18-RE

(Cierco Noguer i Pes Arissó c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 129-2025. Recurs d'empara

Sentència del 19 de maig del 2025

BOPA núm. 64, del 28 de maig del 2025

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 4 de març del 2025, per la representació processal del Sr. Ramon Cierco Noguer i de la Sra. Marta Pes Arissó, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra la inactivitat de la Secció d'Instrucció Especialitzada 3 de la Batllia en el marc de la causa Diligències Prèvies 7000070/2023, per una presumpta vulneració dels drets a un judici de durada raonable, a l'accés a la jurisdicció i al recurs, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que ordeni a la batlle instructora que adopti les mesures oportunes per fer cessar la demora denunciada dins d'un termini fixat per aquest Tribunal i que dicti una resolució motivada sobre el fons de la seva pretensió;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Vist l'acte del Tribunal Constitucional del 13 de març del 2025 que va admetre a tràmit aquesta causa sense efectes suspensius;

Vist l'escrit d'al·legacions presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 3 d'abril del 2025, pel Ministeri Fiscal;

Vistes les conclusions formulades dintre de termini per la part recurrent i pel Ministeri Fiscal;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Joan Manel Abril Campoy;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. El 30 de juliol del 2020, la Secció d'Instrucció Especialitzada 3 de la Batllia va incoar unes diligències prèvies contra diverses persones per un presumpte delictes major de blanqueig de capitals.

1.2. El 12 d'abril del 2022, el Ministeri Fiscal va sol·licitar l'ampliació de les diligències per un presumpte delictes major d'activitat financera il·legal, contra entre d'altres, el Sr. Ramon Cierco Noguer i la Sra. Marta Pes Arissó.

1.3. El 10 de gener del 2024, la Secció d'Instrucció Especialitzada 3 de la Batllia va incoar diligències prèvies per un presumpte delictes major d'activitat financera il·legal contra els recurrents. El Sr. Ramon Cierco Noguer va declarar l'1 de març del 2024; i, la Sra. Marta Pes Arissó ho va fer el 22 d'abril del mateix any.

1.4. El 24 d'abril del 2024, la representació processal dels recurrents va sol·licitar el sobreseïment de la causa i l'arxivament de les actuacions. Aquesta sol·licitud va ser reiterada, el 12 de setembre del 2024 i el 13 de gener del 2025.

1.5. El 4 de març del 2025, la representació processal del Sr. Ramon Cierco Noguer i de la Sra. Marta Pes Arissó va interposar un recurs d'empara contra la inactivitat de la Secció d'Instrucció Especialitzada 3 de la Batllia en el marc de la causa Diligències Prèvies 7000070/2023, per una presumpta vulneració dels drets a un judici de durada raonable, a l'accés a la jurisdicció i al recurs, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

1.6. El 3 d'abril del 2025 la Secció d'Instrucció Especialitzada 3 de la Batllia va dictar un aute mitjançant el qual refusava la petició de sobreseïment i d'arxivament sol·licitada pels recurrents en empara.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació dels recurrents

- Els recurrents en empara fonamenten el seu recurs en la inactivitat de la Batllia, atès que consideren que es vulnera l'article 10.2 de la Constitució en els seus vessants dels drets a un judici de durada raonable, a l'accés a un tribunal, a obtenir una decisió fonamentada en dret i a un recurs, així com els articles 6 i 13 del Conveni per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals.

- Exposen que, el 30 de juliol del 2020, la Secció d'Instrucció Especialitzada 3 va incoar diligències prèvies per un presumpte delictes major de blanqueig de capitals contra un tercer; que el 10 de gener del 2024 es van incoar diligències prèvies per un presumpte delictes d'activitat financera il·legal contra

aquella mateixa persona i contra ells; que el recurrent va ser citat a declarar l'1 de març del 2024 i la recurrent el 22 d'abril del mateix any.

- Exposen que, constatada, segons el seu parer, la inexistència del delictes, el 24 d'abril del 2024, es va sol·licitar el sobreseïment i l'arxivament de les actuacions; petició que va ser traslladada al Ministeri Fiscal, el qual no va informar. Durant el mes de juliol va declarar un tercer imputat per videoconferència, i practicades les diligències d'instrucció sol·licitades pel Ministeri Fiscal, el 12 de setembre del 2024, es va demanar novament la petició de sobreseïment i d'arxivament. Aquesta petició va ser novament traslladada al Ministeri Fiscal, el qual novament no va respondre. El 13 de gener del 2025 es va presentar una nova petició de sobreseïment i d'arxivament, la qual també va ser traslladada al Ministeri Fiscal sense obtenir cap resposta.

- Els recurrents entenen que ha transcorregut gairebé 1 any des de la primera petició d'arxivament, sense que s'hagin practicat noves diligències d'instrucció i sense que el Ministeri Fiscal hagi informat al respecte. Assenyalen que s'han vulnerat els drets a un judici de durada raonable, a l'accés a un tribunal i al recurs, de manera que l'òrgan judicial instructor haurà d'adoptar les mesures necessàries per tal que cessi la demora i dicti una resolució en el termini que fixi aquest Tribunal Constitucional.

- En l'escrit de conclusions els recurrents sol·liciten que, malgrat que la Batllia hagi dictat la resolució demanada, el Tribunal Constitucional ha de pronunciar-se en relació amb el fet de si ha existit o no la dilació indeguda denunciada.

- A més, en aquest escrit al·leguen que les motivacions contingudes en l'aute esmentat vulneren novament el seu dret a la defensa. Així, assenyalen que en la petició de l'informe policial que manca no apareix el nom dels recurrents i que l'aute que sol·licita la informació és molt anterior a la incoació de les diligències prèvies respecte dels recurrents, de manera que o bé es va portar a terme una investigació prospectiva, la qual atempta contra els drets jurisdiccionals, o bé les motivacions per refusar l'arxivament són absurdes.

- Per acabar, demanen al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que ordeni a la batlle instructora que adopti les mesures oportunes per fer cessar la demora denunciada dins d'un termini fixat per aquest Tribunal i que dicti una resolució motivada sobre el fons de la seva pretensió.

2.2. Argumentació del Ministeri Fiscal

- El Ministeri Fiscal considera que cal desestimar aquest recurs d'empara per no haver-se vulnerat el dret a un judici de durada raonable.

- Indica que, amb posterioritat a la primera petició de sobreseïment, s'han realitzat diligències d'instrucció relacionades amb la declaració de la tercera persona presumptament implicada en la causa, mitjançant una comissió rogatòria internacional, insistiments al Servei de Policia o a alguna entitat bancària; així, el 23 de juliol del 2024, es va incorporar l'informe del Servei de Policia, i, el 9 de setembre del 2024, es va incorporar la informació enviada per les autoritats espanyoles, alhora, que el 17 de febrer del 2025, aquest Ministeri Fiscal va demanar la incorporació de l'informe de la UIFAND 6725/20-EX, així com els seus documents adjunts, petició que va ser denegada mitjançant l'acte del batlle instructor del 7 de març del 2025.

- Exposa que es tracta d'una causa complexa sobre presumptes delictes d'activitat financera il·legal i de blanqueig de diners, amb més de 5.000 folis i amb una nombrosa informació financera, que requereix esperar a l'emissió i a la valoració de l'informe policial.

- Per aquests motius, demana al Tribunal Constitucional que desestimi aquest recurs d'empara.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. La jurisprudència d'aquest Tribunal Constitucional ha establert quins són els paràmetres que s'han de prendre en consideració per poder concloure si la durada d'un judici és o no és raonable (veg. per ex. les sentències del 14 de març del 2001 -causa 2000-17-RE-, del 7 de setembre del 2005 -causa 2005-21-RE-, del 7 de maig del 2018 -causes 2017-38-RE i 2017-54-RE-, del 7 de setembre del 2018 -causa 2018-10-RE-, del 19 de desembre del 2018 -causa 2018-50-RE-, del 22 de maig del 2019 -causa 2019-14-RE-, del 13 de juliol del 2020 -causa 2020-19-RE-, del 14 de febrer del 2022 -causa 2021-97-RE-, del 20 d'abril del 2022 -causa 2022-23-RE-, del 7 de setembre del 2022 -causa 2022-39-RE- o, més recentment, del 17 de febrer del 2025 -causa 2024-82-RE- i, del 13 de març del 2025 -causa 2024-79 i 80-RE).

I aquesta doctrina del Tribunal Constitucional s'alinea amb la jurisprudència del Tribunal Europeu dels Drets Humans (veg. la sentència del 13 de juliol de 1983, recaiguda en el cas Zimmermann i

Steiner c/ Suïssa, així com la sentència del 27 de juny del 2000, recaiguda en el cas Frydlender c/ França).

3.2. La concreció de la durada "*raonable*", com a concepte jurídic indeterminat, exigeix valorar la complexitat processal, el temps transcorregut, l'actitud processal de les parts i l'activitat dels tribunals (veg. les sentències del 25 de maig del 2007 -causa 2007-2-RE- i del 10 d'octubre del 2016 -causa 2016-8-RE), d'acord amb les peculiaritats del cas concret (veg. la sentència del 15 de desembre del 2014 -causa 2014-23-RE).

3.3. Si les consideracions anteriors les traslladem al supòsit actual, ressurta que des de la primera petició de sobreseïment i d'arxivament, efectuada el 24 d'abril del 2024, i fins a la interposició del recurs d'empara, han transcorregut més de 10 mesos. Així mateix, consta que, el 3 d'abril del 2025, la Secció d'Instrucció Especialitzada 3 de la Batllia ha dictat un aute en virtut del qual desestima la petició de sobreseïment i d'arxivament sol·licitada pels recurrents en empara.

El fet que la Secció d'Instrucció Especialitzada 3 de la Batllia hagi dictat un aute i hagi desestimat la pretensió interessada pels recurrents en empara, no obsta a la determinació de l'existència de la vulneració del dret a un judici de durada raonable, com a manifestació del dret a la jurisdicció. En aquest cas, el Tribunal Constitucional ha d'apreciar si entre la primera petició de sobreseïment i d'arxivament -24 d'abril del 2024- i el pronunciament de la resolució judicial -3 d'abril del 2025- s'ha produït una inactivitat que vulnera el dret a un judici de durada raonable.

3.4. El Ministeri Fiscal ha posat de manifest la complexitat de la causa, que es desprèn d'un volum superior als 6.000 folis, en què es troba pendent un informe del Servei de Policia, malgrat les diverses peticions de la Batllia, i a la qual s'ha incorporat l'informe de la UIFAND, i que té per objecte els presumptes delictes de blanqueig de capitals i d'activitat financera il·legal.

Entre les diligències d'instrucció practicades consta la citació, per comissió rogatòria d'un tercer, per al 16 de juliol del 2024 i, pel mateix dia, es va requerir al Servei de Policia que emetés l'informe demanat i a una entitat bancària en el mateix sentit. El 8 d'octubre del 2024 es va tornar a insistir a una entitat bancària per tal que facilités les dades sol·licitades. El 17 de febrer del 2025, el Ministeri Fiscal va demanar la incorporació de l'informe 6725/20-EX de la UIFAND a les actuacions, petició que li va ser denegada.

Malgrat la complexitat de la causa i dels delictes que es persegueixen, les úniques diligències que ha practicat la Secció d'Instrucció Especialitzada 3 en els 11 mesos anteriors abans del pronunciament de l'aute del 3 d'abril proppassat han estat una citació per declarar un dels investigats, dos requeriments al Servei de Policia, un requeriment a una entitat financera perquè trametés una

informació que ja havia estat demanada el 16 de juliol del 2024, un nou requeriment, el 8 d'octubre, a una entitat financera per remetre informació també ja sol·licitada, i l'autè del 7 de març del 2025 que denegava la incorporació de l'informe de la UIFAND sol·licitat pel Ministeri Fiscal.

Aquesta activitat instructora, malgrat els insistiments dels recurrents en empara per impulsar el procés penal, atesa la natura i el contingut de la causa, es revela com a insuficient en consonància amb l'activitat similar d'un òrgan judicial d'instrucció, de manera que s'ha de concloure que s'ha vulnerat el dret a un judici de durada raonable. No obstant això, el pronunciament de l'autè esmentat de la Secció d'Instrucció Especialitzada 3 eximeix a aquest Tribunal, una vegada apreciada la infracció del dret fonamental, adoptar mesures per dirimir aquesta dilació, consistents en la fixació d'un termini per dictar la resolució escaient.

3.5. La part recurrent en empara addueix, en el seu escrit de conclusions, que cal pronunciar-se en relació amb la vulneració del dret a un judici de durada raonable -com així fa aquest Tribunal en aquesta resolució- tot i que la Batllia hagi dictat l'autè del 3 d'abril del 2025, en resposta a la seva petició de sobreseïment i d'arxivament de la causa, la qual rebutja.

Tanmateix, la part recurrent indica que en l'autè esmentat s'hauria produït la vulneració del seu dret a la defensa, atès que la motivació emprada seria o bé absurda o bé derivaria d'una investigació prospectiva contra els recurrents iniciada amb anterioritat a la incoació de les diligències prèvies envers ells. I deixa a criteri del Tribunal que s'examinin aquestes noves vulneracions del dret a la defensa, perquè, altrament, caldrà interposar un nou recurs d'empara.

Aquesta darrera pretensió de la part recurrent, introduïda en seu de conclusions, no pot ser analitzada per un doble ordre de raons: en primer terme, perquè l'objecte del recurs d'empara va restar fixat, amb l'admissió a tràmit del recurs, en l'examen de l'existència o no d'una vulneració del dret a un judici de durada raonable, reconegut a l'article 10 de la Constitució. I, en segon terme, perquè si aquest Tribunal Constitucional analitzés ara les vulneracions eventuais del dret a la defensa al·legades per la part recurrent infringiria no solament el procediment del recurs d'empara, sinó també els drets fonamentals processals consistents en la igualtat d'armes i el principi de contradicció que també s'encabeixen dins el dret a la jurisdicció establert a l'article 10 de la Constitució.

3.6. L'estimació del recurs d'empara per la vulneració del dret a un procés de durada raonable comporta la no imposició de les costes processals d'aquest procés constitucional -article 92.4 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

Decisió:

En atenció a tot això que s'ha exposat, el Tribunal Constitucional, per l'autoritat que li confereix la Constitució del Principat d'Andorra,

Ha decidit:

1. Estimar el recurs d'empara 2025-18-RE interposat per la representació processal del Sr. Ramon Cierco Noguer i de la Sra. Marta Pes Arissó contra la inactivitat de la Secció d'Instrucció Especialitzada 3 de la Batllia en el marc de la causa Diligències Prèvies 7000070/2023.
2. Declarar que s'ha vulnerat el seu dret fonamental a un judici de durada raonable en aquesta causa.
3. Declarar que no és procedent efectuar cap pronunciament en matèria de costes
4. Publicar aquesta sentència, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

I així, per aquesta sentència nostra, que ha de ser notificada a la representació processal dels recurrents, a la Secció d'Instrucció Especialitzada 3 de la Batllia i al Ministeri Fiscal, ho pronunciem, manem i signem a Andorra la Vella, el 19 de maig del 2025.

Joan Manel Abril Campoy
President

Pere Pastor Vilanova
Vicepresident

Josep-D. Guàrdia Canela
Magistrat

Jean-Yves Caullet
Magistrat